

Bijlagen 2014
12 augustus 2014
nr. 30/3
reg.nr. INTB-14-01363

Agendapunt: 6

Voorstel tot het vaststellen van de Verordening
gemeentelijke onderscheidingen Oldenzaal 2014

Aan de gemeenteraad

Veel inwoners, stichtingen en verenigingen zetten zich op bijzondere wijze in voor de Oldenzaalse samenleving. De waardering hiervan vindt plaats op grond van de Verordening gemeentelijke onderscheidingen uit 1972. Naar aanleiding van diverse aanvragen voor een gemeentelijke onderscheiding is geconcludeerd dat het wenselijk is de normen met betrekking tot het toekennen van voornoemde onderscheidingen tegen het licht te houden. Doel hierbij is te komen tot een beperkt aantal onderscheidingen met duidelijke criteria. Daarbij zijn tevens de criteria inzake het prominentenbos meegenomen.

Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat het gemeentelijk stelsel naast het stelsel van Koninklijke onderscheidingen bestaat. De criteria voor de Koninklijke onderscheidingen zijn landelijk vastgesteld. De gemeente kan geen invloed uitoefenen op de uiteindelijke toekenning van deze onderscheidingen. In de praktijk kan het voorkomen dat indien een kandidaat niet voldoet aan de criteria voor een Koninklijke onderscheiding, er wel een gemeentelijke onderscheiding wordt toegekend.

Naast de Verordening gemeentelijke onderscheidingen kent onze gemeente ook een subsidieregeling jubilea voor verenigingen en stichtingen. Ook deze regeling richt zich op het tot uitdrukking brengen van de gemeentelijke waardering voor de inzet van de in onze gemeente werkzame stichtingen en verenigingen. In dit geval gaat het om een financiële bijdrage bij een jubileum van 25, 50, 75 of 100 jaar (voor carnavalsverenigingen is dit 22, 55, 77 en 99 jaar). In dit raadsvoorstel zullen wij u ook informeren over deze subsidieregeling die door het college in zijn vergadering van 12 augustus 2014 is vastgesteld.

A. VERORDENING GEMEENTELIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Huidige Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oldenzaal (1972)

De huidige Verordening kent de volgende vier onderscheidingen:

1. Het ereburgerschap: voor personen op grond van uitzonderlijke verdiensten jegens de gemeente en/of de burgerij al dan niet gepaard met bijzondere verdiensten van andere aard. Naast de oorkonde ontvangt de begiftigde de gouden erepenning;
2. De gouden erepenning: voor personen, verenigingen en stichtingen of andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, op grond van uitzonderlijke verdiensten jegens de gemeente en/of de burgerij. De begiftigde ontvangt naast gouden erepenning ook een oorkonde.
3. De zilveren erepenning: voor personen, verenigingen en stichtingen of andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, op grond van bijzondere verdiensten jegens de gemeente en/of de burgerij. De begiftigde ontvangt een oorkonde en een zilveren erepenning;
4. De zilveren medaille: voor personen, verenigingen en stichtingen of andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, op grond van belangrijke verdiensten jegens de gemeente en/of de burgerij. De begiftigde ontvangt een oorkonde en een zilveren medaille.

Boom in het prominentenbos

Naast bovengenoemde onderscheidingen is in 1998 het idee ontstaan om een "arboretum" van verschillende soort bomen te realiseren in het groengebied tussen de Graven Es en de Thij, in de volksmond geheten het "prominentenbos". De bomen worden gekoppeld aan een prominent persoon, vaak iemand uit Oldenzaal. Opzet voor het toekennen van een boom in het prominentenbos is dat de persoon in kwestie voor de gemeenschap van Oldenzaal iets heeft gedaan dat van betekenis is of is geweest voor langere tijd, met een breed draagvlak. Voordrachten vinden plaats vanuit de gemeenschap, in de breedste betekenis van het woord. Toekenning van een boom is tot nu toe niet vastgelegd in een verordening. De herijking van de Verordening gemeentelijke onderscheidingen is een goede gelegenheid om bovengenoemde uitgangspunten expliciet op te nemen in deze Verordening.

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oldenzaal 2014

Om aan natuurlijke personen en aan verenigingen en stichtingen een onderscheiding uit te reiken wordt voorgesteld om in het vervolg uit te gaan drie blijken van gemeentelijke waardering. Hierbij gaat het om:

1. Het ereburgerschap van de gemeente Oldenzaal
2. De gemeentelijke erepenning in goud of zilver
3. Een boom in het prominentenbos.

Voorgesteld wordt om de in de huidige verordening genoemde zilveren medaille (NB: dit is iets anders dan de zilveren erepenning) af te schaffen. Deze onderscheiding heeft in de praktijk zijn betekenis verloren, omdat toekenning de afgelopen decennia niet heeft plaatsgevonden.

Ad. 1: Het **ereburgerschap** wordt slechts in zeer bijzondere gevallen verleend. Het ereburgerschap kan uitsluitend worden verleend aan personen die zich in uitzonderlijke mate verdienstelijk hebben gemaakt voor de Oldenzaalse gemeenschap, bijvoorbeeld op wetenschappelijk, sportief, maatschappelijk, cultureel of economisch terrein. Dit kan zijn door het op bovenmatige wijze vervullen van een betaalde functie, dan wel door het vervullen van nevenfuncties. Voor het ereburgerschap komen mensen in aanmerking die wonen in Oldenzaal, die geboren en/of getogen zijn in Oldenzaal of die een aanwijsbare sterke binding hebben met de gemeente.

Het is van belang om uiterste zorgvuldigheid in acht te nemen bij toepassing van de criteria voor het ereburgerschap om de exclusiviteit van deze onderscheiding te waarborgen. Aan het ereburgerschap is tevens de erepenning in goud verbonden (zie hieronder).

Ad. 2: De gemeentelijke **erepenning** (in goud en zilver) kan worden toegekend als blijk van waardering en erkentelijkheid aan natuurlijke personen, verenigingen of stichtingen die:

- gedurende een lange periode grote verdiensten voor de Oldenzaalse gemeenschap hebben gehad;
- gedurende een kortere periode zeer bijzondere verdiensten hebben gehad voor de Oldenzaalse gemeenschap;
- of een zeer bijzondere prestatie hebben geleverd op bij voorbeeld cultureel of sportief gebied.

Aan natuurlijke personen kan, afhankelijk van de aard van de verdiensten, een gouden dan wel een zilveren erepenning worden toegekend.

Verenigingen en stichtingen kunnen bij een 50- of 100 jarig jubileum aangeven of zij in aanmerking willen komen voor een erepenning dan wel voor een jubileumsubsidie. Verdere toelichting hierop en nadere informatie over de subsidieregeling jubilea Oldenzaal, vindt u op pagina 3 van dit raadsvoorstel, onder onderdeel B Subsidieregeling Jubilea Oldenzaal.

Bij een 50-jarig jubileum wordt een zilveren erepenning uitgereikt en bij een 100-jarig jubileum een gouden erepenning.

Voor alle onderscheidingen geldt dat er sprake moet zijn van een meer dan gemiddelde inzet en verdiensten voor de gemeenschap. Aan de hand van criteria zoals:

- aard van de verdiensten,
- tijdsduur,
- intensiteit (tijdsbesteding),
- mate van vrijwilligheid,
- uitstraling,
- prestatie,
- eerdere besluitvorming in soortgelijke omstandigheden,
- bijzondere omstandigheden,

wordt vastgesteld of het gaat om "uitzonderlijke", "grote" of "zeer bijzondere" verdiensten of prestaties. Hoe groter het onderscheidend vermogen op deze criteria, hoe hoger de gemeentelijke onderscheiding.

Volgens de huidige Verordening uit 1972 is het mogelijk om ook andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen in aanmerking te laten komen voor een erepenning. Daarbij gaat het met name om bedrijven. In tegenstelling tot stichtingen en verenigingen is het de vraag of een erepenning voor een bedrijf in het huidige tijdsgewricht nog wel als een passende onderscheiding kan worden gezien. Wij zijn van mening dat een erepenning voor een bedrijf niet meer past in de hedendaagse verhoudingen tussen overheid en bedrijfsleven. Vandaar ons voorstel om het toekennen van een erepenning te beperken tot natuurlijke personen, verenigingen of stichtingen. Bedrijven hebben desgewenst wel de mogelijkheid om bij een 100-jarig jubileum het predicaat Koninklijk aan te vragen.

Ad.3: Een **boom in het prominentenbos** kan worden toegekend aan natuurlijke personen die voor de gemeenschap van Oldenzaal iets hebben gedaan dat van betekenis is of is geweest, met een breed draagvlak. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn: ondernemers, sportlieden, oud-wethouders, oud-burgemeesters, stadsprinsen, etcetera. Overigens is het mogelijk dat er een overlap bestaat met het ereburgerschap en/of de erepenning.

B. SUBSIDIEREGELING JUBILEA OLDENZAAL

Waardering door middel van subsidie voor jubilea

Jubilea van verenigingen en stichtingen vormen een prima gelegenheid om als lokale samenleving blijf te geven van waardering voor de getoonde inzet voor de Oldenzaalse samenleving. Naast onderscheidingen kan dit ook in de vorm van een subsidie gedaan worden. Het college heeft in haar vergadering van 12 augustus 2014 de subsidieregeling jubilea Oldenzaal vastgesteld. U treft deze subsidieregeling ter informatie bij dit raadsvoorstel aan. Verenigingen en stichtingen die statutair in Oldenzaal zijn gevestigd kunnen voor de viering van het jubileum een subsidie van respectievelijk € 125,00 (bij een 25-jarig jubileum), € 250,00 (bij een 50-jarig jubileum), € 375,00 (bij een 75-jarig jubileum) en € 500,00 (bij een 100-jarig jubileum) aanvragen.

De subsidieregeling jubilea Oldenzaal valt onder de Algemene subsidieverordening Oldenzaal 2014.

Verenigingen en stichtingen kunnen bij een 50- of 100 jarig jubileum zelf aangeven of zij in aanmerking willen komen voor een erepenning dan wel voor een jubileumsubsidie. Wanneer ze kiezen voor de erepenning, dan kunnen ze geen aanspraak meer maken op de subsidieregeling jubilea Oldenzaal. Andersom geldt hetzelfde. Kiezen ze voor een subsidie, dan vervalt het recht op de gemeentelijke toekenning van een erepenning.

Financiën

Gemeentelijke onderscheiding

Er is tot nu toe geen jaarlijks budget beschikbaar voor gemeentelijke onderscheidingen. De uitreiking daarvan wordt als incidenteel beschouwd en de kosten worden gedekt uit de post representatie.

Er is eveneens geen jaarlijks budget beschikbaar voor een boom in het prominentenbos. Ook het planten van een boom wordt als incidenteel beschouwd en de kosten worden gedekt uit de post representatie.

In de vergadering van het politiek forum van 8 september 2014 is besloten uw raad te adviseren tot bespreking en besluitvorming over te gaan.

Oldenzaal, 12 september 2014

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

H.W. van Rinsum

T.J. Schouten

Nr. 463

De raad van de gemeente Oldenzaal;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 augustus 2014, nr. 30/3, reg.nr. INTB-14-01363;

gelet op artikel 147, lid 1 en artikel 149, Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oldenzaal 2014

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. College: het college van burgemeester en wethouders
- b. Presidium: het presidium van de gemeenteraad, zoals vermeld in het 'protocol presidium raad Oldenzaal 2008'
- c. Prominentenbos: één of meer door het college aangewezen gebieden waar een boom, zoals bedoeld in artikel 8, wordt geplant.

Artikel 2 Soorten onderscheidingen

1. Ingesteld worden de volgende onderscheidingen:
 - a. Het ereburgerschap van de gemeente Oldenzaal
 - b. De erepenning van de gemeente Oldenzaal, in zilver of goud
 - c. Een boom in het prominentenbos.
2. De onderscheiding onder lid 1, a en c kan uitsluitend verleend c.q. toegekend worden aan natuurlijke personen. De onderscheiding onder lid 1, b kan zowel worden toegekend aan natuurlijke personen als aan verenigingen en stichtingen.

Artikel 3 Bevoegdheid

1. Het verlenen van het ereburgerschap geschiedt door de raad, in een besloten vergadering, op voorstel van het college.
2. Het toekennen van de erepenning en de boom in het prominentenbos geschiedt bij besluit van het college.
3. Alvorens het college een besluit neemt over het toekennen van de erepenning of een boom in het prominentenbos bespreekt de burgemeester als regel de aanvraag met het presidium.

Artikel 4 Uitvoering

Het college bepaalt de uitvoering en de wijze van vervaardiging van de onderscheidingen met inachtneming van hetgeen daarvoor bepaald is in deze verordening.

Artikel 5 Register

Het toekennen van een onderscheiding wordt aangetekend in een speciaal register van de gemeente. Hierbij worden de bijzonderheden vermeld die tot de toekenning van de gemeentelijke onderscheiding hebben geleid.

Artikel 6 Voordragen

Iedere inwoner kan iemand voordragen voor verlening van het ereburgerschap, toekenning van de zilveren of gouden erepenning of voor een boom in het prominentenbos.

Artikel 7 Het ereburgerschap van de gemeente Oldenzaal

1. De raad kan het ereburgerschap in zeer bijzondere gevallen verlenen aan personen die zich uitzonderlijk verdienstelijk hebben gemaakt voor de Oldenzaalse gemeenschap op wetenschappelijk, sportief, maatschappelijk, cultureel of economisch terrein, hetzij door het op bovenmatige wijze vervullen van een betaalde functie, hetzij door het vervullen van nevenfuncties.
2. Naast het ereburgerschap ontvangt de onderscheidene een vergulde gouden erepenning.
3. Bij de uitreiking wordt tevens een oorkonde overhandigd.
4. Het college bepaalt de datum, het tijdstip en de wijze waarop de onderscheiding aan de begunstigde wordt uitgereikt.

Artikel 8 De zilveren en gouden erepenning van de gemeente Oldenzaal

1. Het college kan de zilveren of gouden erepenning toekennen aan personen als blijk van grote waardering en erkentelijkheid, die:
 - a. langdurig grote verdiensten hebben gehad voor de Oldenzaalse gemeenschap
 - b. zeer bijzondere verdiensten hebben gehad voor de Oldenzaalse gemeenschap gedurende korte tijd, of
 - c. een zeer bijzondere prestatie hebben verricht op bijvoorbeeld cultureel, sportief of enig ander gebied.
2. Het college kan de zilveren erepenning toekennen aan verenigingen en stichtingen die zeer bijzondere verdiensten hebben gehad voor de Oldenzaalse gemeenschap, of die hun 50-jarig jubileum vieren en die zich langdurig jegens de gemeente of de plaatselijke gemeenschap op bijzondere wijze op enigerlei terrein verdienstelijk hebben gemaakt.
3. Het college kan de gouden erepenning toekennen aan verenigingen en stichtingen die zeer bijzondere verdiensten hebben gehad voor de Oldenzaalse gemeenschap, of die hun 100-jarig jubileum vieren en die zich langdurig jegens de gemeente of de plaatselijke gemeenschap op bijzondere wijze op enigerlei terrein verdienstelijk hebben gemaakt.
4. De zilveren erepenning (gehalte zilver 925/1000) wordt vervaardigd als legpenning en heeft een middellijn van 40 mm. De voorzijde van de penning is voorzien van het wapen van de gemeente Oldenzaal en een toepasselijke inscriptie.
5. De vergulde gouden erepenning wordt vervaardigd als legpenning en heeft een middellijn van 40 mm. De voorzijde van de penning is voorzien van het wapen van de gemeente Oldenzaal en een toepasselijke inscriptie.
6. Bij de uitreiking wordt tevens een oorkonde overhandigd.
7. Het college bepaalt de datum, het tijdstip en de wijze waarop de onderscheiding aan de begunstigde wordt uitgereikt.

Artikel 9 Een boom in het prominentenbos

1. Het college kan een boom in het prominentenbos toekennen aan personen die voor de gemeenschap van Oldenzaal iets hebben gedaan dat van betekenis is of is geweest voor langere tijd met een breed draagvlak.
2. Het college bepaalt de datum, het tijdstip en de keuze voor de te planten boom.

Artikel 10 Afwijkingsmogelijkheid

Het college kan in zeer bijzondere situaties van de voorgaande artikelen afwijken.

Artikel 11 De toekenning

Aan het verlenen van het ereburgerschap, alsmede aan de toekenning van de erepenning en de boom in het prominentenbos en de inschrijving in het register zijn rechten noch verplichtingen verbonden.

Artikel 12 Intrekking oude regeling

De verordening gemeentelijke onderscheiding van 27 november 1972 wordt ingetrokken.

Artikel 13 Inwerkingtreding

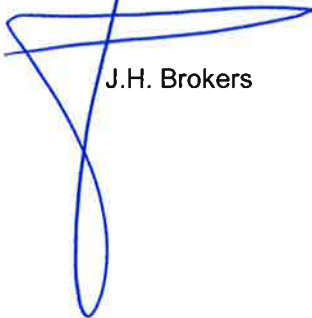
Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2014.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oldenzaal 2014.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 22 september 2014,

de griffier,

J.H. Brokers

de voorzitter,

T.J. Schouten